

DOMOVINA

Oglasi:

Za 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali Din 0-20, uradni D 0-30, poslano, posmrtnice i. reklame D 0-50. Večkratne objave popust.

Izhaja vsak petek.

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Preše: nova ul. 54.
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva c. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Mesečno Din 1.—, četrtletno Din 3.—, polletno Din 6.—, celoletno Din 12.—.

Boj za Carigrad

Za posest Carigrada se je že vršilo veliko vojn, ker je lega tega mesta taka, da naravnost izziva na spore in vojne zaradi posesti nekdanjega Bizanca in današnjega Carigrada.

Posebno med nekdanjo Rusijo in Turčijo so bili večni prepiri zaradi Carigrada, ker so morske ožine, v katerih se nahaja Carigrad, zapirale in zapirajo Rusiji še vedno izhod v južna morja, ker gospodar Carigrada je obenem gospodar ožin in lahko vsaki ladji prepreči prehod skozi Bospor in Dardanele iz Črnega v Egejsko morje in nasprotno.

Tudi v svetovni vojni se je šlo za Carigrad, ki ga je hotela dobiti Rusija na vsak način kot nagrado za vse vojne žrtve.

Največji nasprotnik ruskih načrtov glede Carigrada je bila vedno Anglija, ki se je Rusije vedno bala, posebno nevarna bi ji pa postala, ako bi dobila prost izhod v južna morja. Za časa svetovne vojne je pa Anglija vsaj na videz privolila v to, da postane Carigrad z morskimi ožinami ruska posest in Anglija je celo napadala s svojo mornarico in armado ožine, da bi pridobila s tem Rusijo za nadaljevanje vojne. V resnici so bili vsi angleški boji s Turki za ožine samo navidezni, ker Anglija tukaj ni hotela zmagati, ker ni hotela odpreti Rusiji vrat v južna morja. In res je Anglija lepega dne odpoklicala svojo mornarico in vojaštvo izpred carigrajskih ožin z izgovorom, da so ožine »nepremagljive«.

Rusija je pozneje zapadla boljše vizmu in kot taka ni več tako nevarna Angliji kot je bila poprej. Ampak Angleži so previdni in dalekovidni, oni dobro vedo, da vstane prej ali slej iz boljše vizmi razvalin nova Rusija, še mogočnejša in silnejša, kakor je bila stara Rusija. Zato je pri sklepanju miru zastavila ves svoj vpliv v to, da ostanejo morske ožine, v katerih se nahaja Carigrad, tudi v bodoče zaprte. Zato so zasedle po končani vojni Carigrad in ožine zavezniške (angleške, francoske in italijanske) čete, Anglija je pa šla

za tem, da se izroči varstvo ožin Grški, ki bi ožine tako varovala, kakor bi to odgovarjalo koristim Anglije.

Ravno se je razpravljalo o tem med velikimi silami, kar se zbudilo v Mali Aziji Turki, naskočijo Grke, jih v najkrajšem času popolnoma premagajo in poženejo iz Male Azije. Ta nepričakovana turška zmaga je presenetila vso Evropo, najbolj pa Anglijo, ki je morala uvideti, da si je izbrala v Grški slabega pomagača v boju za dosego svojih velikopoteznih načrtov.

Sedaj ne more biti niti govora več o tem, da bi se Grški poverilo varstvo morskih ožin. Za sebe Anglija tega ne more zahtevati, ker bi to izzvalo ogenj v strehi Evrope. Kaj je torej storiti, kako držati še v bodoče carigrajske morske ožine zaprte — Rusiji?

Evropska diplomacija se nahaja že več dni v mrzličnem delu. Posebno angleška diplomacija je na delu, da bi rešila, kar se rešiti dá in začela je vabiti tudi našo državo in Rumunijo, da bi se uprla povratku Turkov v Evropo.

Tako pridemo tudi mi v stik z vprašanjem Carigrada in morskih ožin. Naša vlada še ni napravila nobenega končnega sklepa, ker ni stvar tako enostavna. Z ene strani bi pomenilo, upreti se Turkom — podpreti Anglijo v njenem boju proti ruskemu izhodu na južna morja, z druge strani nam pa žuga nevarnost, da postanemo zopet sosedje Turčije, ako ne neposredni, pa vsaj posredni njeni sosedje. Ker ako Turčija pomakne svoje meje do Bolgarske, bi postala mogoča turškolbolgarska zveza, ki nam ne bi mogla biti prijetna.

Položaj je zelo zamotan, ampak upati je, da se bo našim državnikom posrečilo najti najboljšo pot za izhod iz neprijetnega položaja, v katerega smo prišli zaradi grškega poraza v Mali Aziji. Dogodki se vršijo dosti daleč od nas, ampak oni so tudi za nas dalekosežne važnosti in velikega pomena, biti moramo oprezni!

Premalo zanimanja

Če hočemo izboljšati naš gospodarski položaj, je treba na vsak način povzdigniti naše pridelovanje pri poljedelstvu, pri živinoreji itd. Veliko je ležeče na letini, silno veliko pa tudi na našem delu. Kaj bi bilo z našimi vinogradi, če bi jih ne bili po najnovejših izkustvih in vednostih in s pomočjo pouka obnovili? In tako je tudi pri drugih stvareh! Novejše dobre izkušnje je treba s poukom zanesti med ljudstvo. Tako so si pomagali in si še po-

magajo po drugih deželah, in tako si moramo pomagati tudi pri nas, če hočemo napredovati.

Žalibog pa, da se za tak pouk vse premalo zanimamo in da ga naravnost preziramo in omalovажujemo, misleč, da ga nam sploh ni potreba. Posledica tega je, da se kmetijskega pouka ne udeležujemo. Za vzrok pa navajamo vse mogoče, da ni bilo časa zbog drugega dela itd. Ta običajno slaba udeležba pri potnih predavanjih ni nič drugega kakor dokaz naše

stanovske nezavednosti in naše malobrižnosti! Kaj ne nudijo take prireditve najlepšo priliko, da se pogovori eno in drugo času primerno strokovno vprašanje, ki je za naš kmetijski napredek važno in potrebno? Prav tukaj bi se morala razodevati naša smisel za napredek in naše zanimanje za svoj lasten poklic, pa tudi naša dobra volja za naš napredek! Gospodarji sami bi morali zahtevati taka strokovna predavanja! Čudno, da smo v tem pogledu tako neinteresirani, dočim se za politične shode tako hitro ogrejemo. Za politične shode je vedno čas, ob vsakem vremenu, pa naj bo še toliko dela. Pa tudi na vsako daljavo! Tam je zmeraj dosti udeležbe, naj bo po zimi ali pa ob najnujnejšem delu poleti! Kako naj si to razlagamo? Prav je, da se ne odtegujemo političnim shodom in da imamo za nje dosti časa in dosti denarja, ali prav je, da skrbimo tudi za vprašanja, ki se tičejo neposredno koristi lastnega stanu in žepa.

Pri nas bi trebalo vsako nedeljo nekoliko kmetijskega pouka slično kakor v cerkvi krščanskega nauka, da bi šla naša stvar bolj uspešno naprej. Zgodi se pa, da imamo na leto komaj enkrat nekoliko kmetijskega pouka, pa še takrat ni kmetovalcev blizu! Ali ni to premalo zanimanja od naše strani?

Politični pregled

Od vseh notranjepolitičnih vprašanj v naši državi zanima v najnovejšem času vso javnost najbolj poizkus, razbiti demokrasko stranko,

ki so ga napravili nekateri obupani hrvatski politiki, ki bi radi prišli na račun demokraskе stranke na površje. Ti politiki so sklicali dne 10. septembra svoj shod v Zagrebu, kjer so govorili o potrebi sporazuma med Srbi in Hrvati. Uspeha niso in ne bodo imeli ti čudni politiki nobenega, ker med posameznimi deli enega in istega naroda — in Jugosloveni smo tak enoten narod — se ne morejo sklepati nikaki posebni narodnostni sporazumi. Demokraskа stranka stoji na edino pravilnem stališču, da so Slovenci, Hrvati in Srbi en narod, med sabo popolnoma ravnopravni, z vsemi pravicami in dolžnostmi državljanov in nekateri Hrvati mislijo, da so tu ali tam zapostavljeni, je to njihova lastna krivda, ker mnogo njihovih izvoljenih poslancev ne prihaja v narodno skupščino, ki je edino mesto, kjer se lahko vlagajo pritožbe in izvršuje vpliv na splošno državno upravo. Demokraskа stranka, v kateri so združeni napredni in narodni Slovenci, Hrvati, Srbi, je edina prava nositeljica misli narodnega edinstva, in kdor hoče

slediti tej misli, za tega je široko polje dela v vrstah demokraskе stranke. Zato so dotični politiki zastonj imeli 10. septembra v Zagrebu svoj shod. Kdor hoče ravnopravnost, naj vstopi v demokrasko stranko, ki hoče narodno edinstvo in popolno ravnopravnost.

Naši madžarski sosedje se nikakor ne morejo sprijazniti z novimi razmerami in vedno vznemirjajo svoje sosede, posebno nas. Zato niso bili do najnovejšega časa sprejeti v Zvezo narodov, kar jih je zelo bolelo in so tako dolgo molodovali in obljubljali, da se bodo poboljšali, da je bila te dni

Madžarski sprejeta v Zvezo narodov,

ampak morala bo izvršiti vse obveznosti, ki jih je prevzela z mirovno pogodbo in morala se bo nasproti svojim sosedom vesti mirno in spodobno.

Zveza narodov, ki zbora v Ženevi, se je pečala tudi

z manjšinskim vprašanjem,

ker se Nemci in Madžarji vedno pritožujejo, da se jim godijo razne krivice v onih državah, kjer so oni samo narodna manjšina, n. pr. v Jugoslaviji, na Češkoslovaškem itd. Pa Nemci in Madžarji so dobili na svoje pritožbe primeren odgovor, kakor so ga zaslužili: Zveza narodov jim je dala dober svet, naj ne rovarijo proti državam, v katerih se nahajajo, temveč naj bodo dobri, zvesti državljani, pa se jih bo tudi vpoštevalo. Seveda, Nemci in Madžarji, kolikor jih je na našem državnem ozemlju, rovarijo proti naši državi, obenem bi pa radi imeli vse pravice in se sklicujejo pri tem na določbe mirovnih pogodb. Naj oni najprej izvršijo določbo mirovne pogodbe, po kateri so postali naši državljani, in naj ne rovarijo proti državi, katere pripadniki so, pa jih bomo tudi mi vpoštevali, dokler pa bodo rovarili proti državi, jih mi ne bomo lepo božali in jim ustrezali v njihovih pretiranih zahtevah.

Turki so se zopet dvignili, premagali Grke in sedaj je

vsа Evropa razburjena,

ker gre se za razna vprašanja, kakor za vprašanje Male Azije, Carigrada, carigrajskega evropskega zaledja Francije in drugih ozemelj. Ta zadeva je tako važna tudi za nas, ki bi lahko zopet postali sosedje Turkov, da poročamo o tem obširnejše na drugem mestu.

Dopisi

Iz Gor. vasi nad Škofjo Loko. Dne 8. septembra je priredil naš Sokol s pomočjo škofjeloškega Sokola igre »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, ki je prav dobro izpadla. Med živahnimi klici in pozdravi je občinstvo zapustilo dvorano. Le tako naprej pa

začrtani poti. Kličemo vam krepki Zdravo!

Poljanci.

Sodražica. Naš gospod župan res »ljubeznivo« postopa s strankami, ki so naprednega mišljenja. Nedavno je prišla k njemu uboga vdova in mu dejala: »Prišla sem radi svojega bolnega sina, ki je zbolel v laškem ujetništvu...« Gospod župan pa jo je osorno zavrnil, češ, da za njega ne naredi ničesar, ker je Sokol in ker da je ona hodila k gospodu Ivancu po koruzo in moko, ko je krajevna organizacija JDS. dajala svojim udom po znižani ceni živila. »Pojdite k gospodu Ivancu,« ji je zabrusil naš župan, ki se je prevzel, odkar se mu je plača povišala in se ne zaveda več v polni meri svojih dolžnosti. Drugi slučaj županove »prijaznosti« je sledeč: Prileten krošnjar pride s prošnjo k županu, ki ga osorno premeri od nog do glave in zarohni: »Vi ste prijatelj Gnidice in Fajdige, volili ste demokrate, pojdite k enemu ali drugemu, pa Vam naj naredi.« »Dobro, drži,« se odreže krošnjar in odide, čeprav ga je klical župan nazaj. Še en slučaj: Žena rešetarja, davkoplačevalca, pride k županu, ki jo nahruli, ko mu pove žena svojo prošnjo: »Kje pa je on?« Žena: »Šel je po zaslužku.« Toda župan je zahteval njenega moža in ji ni ustregel. Če pride v urad njegov somišljenik, je pa gospod župan ves drugačen. Zahtevamo od oblasti, da napravijo red in nekdanje habsburške patrijote nauče lepših manir. Konec prihodnjič. Eden v imenu veliko prizadetih.

Gotenica v kočevskem okraju.

Dne 10. septembra se je raznesla po vasi govorica, da nameravajo posejati našo občino »bratje« iz Banata (banatski Švabi). In začelo se je s pripravami, ki jih je vodil župan, zagrizen Nemec. Na treh krajih so postavili po dva mlaja, okrašena in zvezana čez cesto z venc, napravljenimi iz svežih raznovrstnih zelenih cvetlic. Na vsakem takem prostoru je visela ravno nad cesto med cvetlicami dolga tabla z napisom: »Herzlich willkommen!« En tak slavolok je bil pri vhodu v vas, drugi pred županiščem in tretji pred županovo hišo, kamor so se Švabi takoj po prihodu podali, tam jih je pozdravil župan, pri katerem se je tudi shod vršil. Prihod Švabov je bil naznanjen s strelom iz možnarja in ob cesti je stal kočevarski špalir: na eni strani moški, na drugi ženske. Povpraševal sem razne ljudi, po kaj so prišli Švabi v vas in župan ter učitelj sta mu rekla, da so to zastopniki nemškega »Kulturbunda« iz Banata, z njimi hočejo stopiti Kočevarji v ožji stik in od njih bodo dobili direktno in poceni živež, ker sedanja vlada se za njih premalo briga. S tem odgovorom se nisem zadovoljil in šel sem k sprejemu in shodu, pa se ni nič govorilo o pošiljanju živil, pač pa o nekaki nemški organizaciji, ki naj veže banatske Švabe z našimi Kočevarji. Govorili so: neki stari gospod iz Banata, dr. Arko in neki Kresse iz Kočevja in večkratni milijonar, posestnik žage Losar. Zaključni govor je imel domači župnik. Agitiralo se je z vso silo za ustanovitev organizacije, v kateri mora biti vse, moški in ženske, ker drugače propadejo Nemci, biti pa morajo Nemci prosti kakor so bili njihovi pradedje. Hajlanja ni bilo ne konca ne kraja, posebno so se odlikovali: župan Michitsch h. št. 1., France Michitsch h. št. 3., Pavel Michitsch, Marija Michitsch in Ivan Weber — Nemec samo ta poslednji, drugače pa sami ponemčeni Mihiči. Tem in takim »Nemcem« bo treba gledati malo na prste in na jezike, ki se pre-

več na stežaj odpirajo in izdajajo vsenemška stremjenja.

Koprivnik pri Kočevju. Pravijo in trdijo, da živimo v svoji lastni narodni jugoslovanski državi, toda mi se tu tega nikakor in nikdar ne moremo zavedati v kljub naši najboljši volji. Sodeči po tukajšnjih neverjetnih dogodkih, si mora človek misliti, da smo kje v Avstriji, na Madžarskem, oziroma v Italiji, kjer se lahko divje besni, izziva in rohni na vse mogoče načine proti Slovencem. Opozorili smo razne oblasti že pred leti naravnost in potem časopisja na tukajšnja protislovenska in protidržavna početja skrajno zagriženih Kočevarjev. Prosili smo za vzpostavitev miru in reda, toda vse zaman. Kdo se ne spominja tukajšnje revolucije, vprizorjene proti naši državi, ki se je vršila 12. maja 1919. pod vodstvom tukajšnjega in še vedno službujočega (!!!) župnika Schauerja in učitelja Tschinkelna, sedaj v Kočevski Reki. Skrivali smo se in zaklepali, ker nismo bili varni svojega življenja, posebno ko je župnik Schauer zagrozil: »Jaz bom vse Slovence iz Koprivnika iztrebil!« Ali smo bili v Jugoslaviji leta 1919? Kdo se ne spominja druge koprivniške revolucije, ko se je dne 28tega marca 1921. pod oknom na mrtvaškem odru ležečega gerenta vpilo in kričalo: »Nieder mit Serbien! Hoch Deutschösterreich!« Ali smo bili v Jugoslaviji 1921? Kočevarji postopajo z nami, kakor da bi bili še vedno v raniki Avstriji. Nazivajo nas samo s »verfluchte Krojneri, Hunde und Schweine« itd. in to javno. Zaman iščemo že leta pri Kočevarjih kako sobico za krov ali kak kosček zemlje v podnajem, in sicer od onih, ki so se že izselili, da si pridelamo nekoliko krompirja in zelja. Le s silo ali drugače se komu izmed nas posreči, da dobimo kako njivico v podnajem. — V šoli in v cerkvi smo bili in smo še vedno prikrajšani, kar se tiče narodnega ozira. Saj župnik Schauer ni hotel do pred kratkim učiti otrok v slovenskem jeziku. V cerkvi že leta nismo slišali slovenske božje besede. Pritožili smo se že parkrat čez tega župnika, ki nas ne more videti na koncu očesa, toda vse pritožbe so bile bob v steno. — Sploh opažamo, da raste greben Kočevarjem z vsakim dnevom bolj. Naj služi v dokaz sprejem banatskih Nemcev. — Čujte! — Dne 10. septembra 1922., ki ga je aranžiral sam župnik Schauer, in sicer naravnost izzivalno: S slavoloki v nemških barvah in ovitimi s hrastovim listjem itd., itd. Saj je boljše, da ne naštevamo, ker nam ne bi gotovo verjeli. Govori naj orožništvo, ki je moralo intervenirati. Človek se ne more načuditi, lasje se mu ježe in srce se mu krči ter se vedno vprašuje — tudi sedaj — ali smo res v Jugoslaviji? Saj to ni mogoče! Čitamo neprestano v časopisih, kako divjajo laški fašisti, Nemci in Madžari nad našim tamkajšnjim bednim ljudstvom, katero ne sme skoro ziniti besede v svojem materinem jeziku — pri nas v Jugoslaviji pa Nemci-Kočevarji javno izzivajo z nemškimi trobojkami in to izzivanje vodi javno en župnik — Schauer — župnik v Jugoslaviji!? Kje si naš Ksaver Meško, da nam pričaš v svoji Golgati? Dopolnjeno je! Menda je ni države, ki postopa z manjšinami tako lepo, tako kulantno, kakor jugoslovanska država. Naši Nemci nočejo primerjati svojega življenja v Jugoslaviji z onim, ki ga žive naši Slovenci v Italiji, Avstriji in na Madžarskem ter nikakor se nočejo prilagoditi novim razmeram, ampak delujejo ravno nasprotno. Radi tega smo se odločili, da se v zadnjem trenutku naše potrpežljivo-

sti obrnemo ponovno in javno na naše oblasti ter odločno zahtevamo: 1.) da se takoj odstrani župnik Schauer, ki je prvi protislovenski in protidržavni element, hujskač, ki mu ne sme biti mesta v naši domovini. Mesto njega naj se postavi drugi župnik, ki bo znal in hotel oznanjati besedo božjo v obeh jezikih. Po potrebi naj se postavi tudi kaplan, kakor je bilo poprej. 2.) Učiteljske moči morajo biti slovensko-narodne in na svojem mestu. 3.) Število gostilen naj se primerno zniža, ena koncesija naj se pa odda enemu Slovincu, da bodo Slovenci imeli kje svoje shajališče. 4.) Vsi oni Kočevarji, ki so optirali za Avstrijo, oziroma ki niso pravilno prosili za sprejem med jugoslovanske državljanke, naj se takoj odpravijo čez mejo, sicer odklanjamo vsako odgovornost za nadaljnje posledice. — Slovenci iz občine Koprivnik pri Kočevju.

Planina pri Rakeku. Dne 17. t. m. se je vršila v Gornji Planini veselica požarne brambе, ki so jo posetila sosednja društva in veliko občinstva. Požarna bramba je potrebna in v resnici koristna in vendar se dobijo ljudje, ki ji nasprotujejo. Dobra bi jim pa bila požarna bramba v slučaju nesreče. »Planina je bila in ostane kakršna je«, tako mi je rekel moj prijatelj, ko sva se menila tudi o tem, da je ljudstvo še preveč nezavedno, ker je bilo toliko let vajeno ubogati samo »Firšta« in župnika, mesto da bi mislilo s svojo glavo. Sedaj je Windischgrätz odšel s svojo družino, ker je optiral za Italijo. Poprej je vse razprodal, celo perutnino. Tam v gradu, kjer je vladalo v svojem času veselje in zabava, tam je sedaj pusto in prazno. Tam, kjer so gradili nemški most do Adrije in proslavljali Avstrijo, čemur je vedno prisostvoval tudi planinski župnik — tam je sedaj puščava. — Velike neprilike imajo tu ljudje radi začasne meje. Gornja Planina, to je Kačja vas, je pod Italijo, enako tudi Garčerovec, tako da so ljudje, ako cesto prestopijo, v Italiji ali Jugoslaviji. Radi tega je ljudstvo zelo malodušno, ker mora prenašati večne šikane italijanske straže in ruskih vojakov. Sliši se, da otvorijo Italijani za otroke iz Kačje vasi in tudi v Garčerovem posebno šolo, samo da poitalijanijo čim več naših otrok. Z naše strani bi se moralo bolj skr-

beti posebno za obmejno šolstvo, da ne bi samo na italijanski strani dobivali otroci vse učne potrebščine zastonj, kar slabo učinkuje. Naj bi za to skrbela po svojih močeh »Jugoslovenska Matica«.

Mala Nedelja. Ponosna stavba društvenega doma tamburaškega pevskega društva »Slavija« je našim kimavcem čisto zmešala glave. Zato trosijo laži, da zidamo z denarjem davkoplačevalcev in z državno podporo. Na te laži navajamo samo to okolnost, da imajo ravno v klerikalnih vrstah take študente, ki iz državne blagajne, v katero tudi mi plačujemo, vlečejo podpore za svoje študije v Beogradu in Ljubljani, kjer ne manjka finih katoliških gospic. Ko pa pridejo domov na »oddih«, pa tukaj okrog sejejo prepir in sovražstvo med ljudstvo ter zabavljajo ravno čez tisto državo, ki jim reže ljubi kruhek. Lani so »fehtali« klerikalci za jurjovske Orle in Orlice o priliki parade na angelsko nedeljo. Trebalo jim je vinča, jabolčnika in še drugih dobrot po trudpolnem delu, ki so ga izvršili pri procesiji in katerega so morali zalivati... Letos »fehtajo« za oder. Niti tega si ne upajo s svojim delom prislužiti. »Katoliški dom,« oziroma po domače »Rešetgrad« pa je tako ali tako neznano kam izginil. Naša zadnja prireditelj je bila razglašena, to naj si zapomni lažnivi dopisnik »Slov. Gospodarja«, samo v katoliških listih, ker še dosedaj v Sloveniji nimamo nobenega židovskega ali mohamedanskega časopisa. Vsaka objava je bila plačana, torej tudi »Gospodarjeva«, ker se tudi »Slov. Gospodar« »liberalnih« dinarjev ne brani. Kako je klerikalnim generalom do skupnega dela na prosvetnem polju, so pokazali v nedeljo, ko so prepovedali svojim ovčicam udeležbo prireditve tamburaškega pevskega društva »Slavija«. Ali nam lahko očitata samo eno pohujšljivo dejanje na naši veselici? Vi, božji namestniki, ali je Vaš poklic, sejati razdor med farane? Mi se Vašega hujskanja ne bojimo, v strnjenih vrstah z vstrajnim delom za naš »Dom« hočemo ovreči Vaše laži in obrekovanja, ker vemo, da mora pravica zmagati. Ljudstvo bo izpregledalo in nas bo podpiralo pri našem težavnem delu dograditve lastnega doma tudi v bodoče.

Kmetijski glasnik

PRVA SPOMLADNA KOŠNJA.

Ob letošnjem pomanjkanju krme je nujno skrbeti, da dobimo spomladi čimprej potrebni pridelek krme. Zgodnja pomladna paša nam bo v tej stiski najprej pomagala, če imamo pripravne pašne prostore za to. Sicer je pa treba skrbeti za čim zgodnejšo zeleno košnjo. V tem pogledu nam lahko pomaga zelena zimsko-rž. Zimska rž daje namreč prvo izdatno košnjo, še prej kakor lucerna in rdeča detelja (inkarnatka). Zimsko rž sejemo za zeleno košnjo lahko samo zase ali pa pomešano z zimsko grašico (grahor). Če ji primešamo zimске grašice, vzamemo navadno dve tretjini rži in eno tretjino grašice. Seme zimske grašice se dobi pri Kmetijski družbi v Ljubljani, kakor je čitati v »Kmetovalcu«, in sicer po 6-25 Din za en kilogram. Kakor rečeno, se pa zimska rž za zeleno košnjo tudi sama zase seje.

Setev zimske rži za krmo ni pri nas v navadi, ker imamo navadno dosti drugih krmil, s katerimi lahko izhajamo. V takih letih pa kakor letos in lansko leto, je pa zelena rž zelo pripravna krma, da se ubranimo v zgodnji spomladi še večjemu pomanj-

kanju. Zelena rž daje vrh tega prav bogate košnje in tudi prav tečno krmo, posebno za molžno goved. Posamezni gospodarji jo tu in tam tudi redno sejejo, da si na ta način pomagajo do zgodnje in izdatne zelene krme. Vobče je pa pri nas ne sejemo.

Zeleno rž je treba malo bolj gosto sejati kakor rž za zrnje. Za mernik posetve se računa navadno 25 litrov rži. Da se njivski prostori čimboli izkoristijo za dosego večjih pridelkov, se priporoča tudi, da sejemo zimsko rž po zeljuških, ker ostaja spomladi še dosti časa, da se zeljniki dobro obdelajo in pognojijo. Seveda velja to posebno v krajih, kjer prideujemo kaj več zelja in kjer zavzemajo zeljniki več prostora, kakor na primer v ljubljanski okolici. Zeljnik je treba v tem slučaju pravočasno izprazniti in obdelati, da se rž do zime še obraste.

JESENSKO GNOJENJE TRAVNIKOV.

Na pridelek krme moramo odslej naprej polagati največjo skrb. Dve leti sem že trpimo na pomanjkanju krme in na vseh zlih posledicah te nesrečne uime. Iz teh posledic se ne

bomo izkopali še toliko časa, dokler ne pridemo zopet do redno dobrih letin. Danes živo čutimo, da je pomanjkanje krme najhujši udarec za vso našo kmetijo. Prav zato nam je pa tudi delati na to, da vzpostavimo zopet potrebni pridelek krme in da se ne ustrašimo nobenih žrtev. Potrebna krma je podlaga in glavni pogoj vsemu našemu gospodarstvu!

Da pridemo zopet do pridelka, je treba gnoja. Naše izdelane travnike je treba gnojiti. V gnoju tiči tista skrivnost, ki nam pomore zopet do dobrih košenj. Ne zanašajmo se na moč in na dež in ne pričakujemo vsega le od letine, ampak pomagajmo si sami! Gnoj je tista sila, ki nam v zvezi z letino pripomore do dobrih košenj.

Vsled ponovne suše so marsikod omagali naši travniki. Mnogo trav je šlo v izgubo in velika je škoda, ki jo sedaj trpimo na naših travnikih vsled pokvarjene in deloma uničene ruše. Naša dolžnost je, da to rušo zopet popravimo in jo otmemo nadaljnjemu hiranju in propadanju. To se dá doseči pa le z **dobrim gnojenjem in pomlajevanjem** travnikov. To delo je nujno potrebno na vseh travnikih, ki imajo še toliko dobre ruše, da se dá ruša popraviti.

Kdor ima domača gnojila na razpolago, naj gnoji svoje travnike s hlevskim gnojem ali z gnojnico in kompostom. Naj porabi, kar ima in kolikor more. Kdor pa nima domačih gnojil, naj poseže po umetnih gnojilih in naj z njimi pravilno gnoji. Naj si pomaga z apnenim dušikom, s kostno moko in kajnitom v običajnih količinah. Draga so danes umetna gnojila, toda v tem slučaju so **prava zdravila** za opešane travnike in z njimi vred za ozdravljenje vsega našega gospodarstva.

NAŠE KORENSKE KLETI.

Za spravljjanje korenstva ni vsaka klet enako dobra. To vemo sicer vsi, toda le žal, da se na vse to prerado pozablja in da se za izboljšanje slabih kleti nič ne stori. Ni zadosti, da je klet v zemlji in da je sploh zavarovana pred mrazom, tako da nam v njej shranjeno korenstvo tudi ob najhujšem mrazu ne more zmrzniti. Treba je tudi drugih pogojev, da se nam korenstvo dobro ohrani.

Na kar moramo pri naših kletih predvsem gledati, je to, da so kleti **zdrave**. S tem hočem reči, da ostane v taki kleti korenstvo zdravo, da nam ne plesni in ne gnije, kakor se to v mnogih naših kletih rado dogaja.

Korénska klet bodi zaradi tega **suha in hladna**. Vlažne in gorke kleti so zmeraj slabe, ker se v takih kletih najlažje razvijajo in pomnožujejo razne plesnobe in gnjilobne kali in glijice. Če je korénska klet vsled svoje lege podvržena vlažnosti in če je vrh tega tudi še gorka, potem ni čuda, če se korenstvo dobro ne drži in če se posebno v letih rastlinskih bolezni toliko krompirja pokvari. V takih kletih je treba na vsak način pomagati, da se odpravlja preobila vlažnost in z njo vred tudi toplota. V takih kletih je treba pridnega zračenja in odpiranja, da se vlažnost preganja in da se tudi toplota ne vzdiguje.

Dobra korénska klet naj bo tako hladna, da prestande v njej nadaljnja rast in vsako novo poganjanje ali kaljenje notri spravljenega gomolja in korenstva. Če je klet pregorka, se mora tudi po zimi zračiti in po potrebi odpirati. Na to je paziti posebno v letih, ko nam korenstvo rado gnije. Prav je tudi, da je klet temna.

Korénske kleti naj se tudi skrbno osnažijo, predno spravljamo notri svoje pridelke. Če so tla vlažna, naj

se postavi na taka tla lesen pod, da ne bomo po nepotrebnem trpeli škode.

KAKO NAJ IZHAJAMO S KRMO?

Vsak gospodar mora biti sedaj že na jasnem, kako bo izhajal s pridelano krmo do novega pridelka. Vsak živinorejec mora vedeti, koliko ima zaloge, koliko glav živine bo lahko preživel in kako bo porazdelil različno krmo, da bo izhajal do prihodnje spomladi. Ker je pridelek vobče slab in veliko premajhen, se mora in se je že moralo tudi letos del živine odprodati. To je hud udarec za vso našo kmetijo, ki ga ne bo tako lahko preboleli. Ker se kmetija brez zadostnega števila živine ne more vzdrževati, ampak je naravnost navezana na njo, je seveda potrebno, da se najpotrebnejše število živine za vsako ceno obdrži, pa naj se še tako težko preživlja. V letih splošnega pomanjkanja ni drugače mogoče. Živina, ki je za gospodarstvo neobhodno potrebna, mora ostati v hlevu, tudi če ima stradati.

Kdor more v teh težkih razmerah kaj količjak porabnih krmil dokupiti, naj si na vsak način tako pomaga. Zlasti velja to tudi za nakup raznih močnih krmil (otrobov, oljnih tropin), ki bodo letos ob pokladanju slame in drugih manj vrednih krmil veliko zaleгла.

Na vsak način je treba z letošnjim pičlim pridelkom **najprevidnejše** ravnati. Ves proračun za krmo naj letos ne obsega samo računa, kako se bo s krmo v celoti izhajalo, ampak ta račun naj nam na drobno pove, koliko ene in druge krme se bo smelo sploh na dan porabiti, da se bo izhajalo čez zimo. Treba bo največje varčnosti, ki naj se kaže tudi v tem, da se krma dan za dnevom tudi v resnici v enakih in v odmerjenih količinah poklada. Živinorejec mora vedeti, koliko sme na dan porabiti sena, koliko slame itd. in se mora tega tudi točno držati. Redno in točno odmerjanje krme je letos neobhodno potrebno. To zahtevata varčnost in pomanjkanje. Redno in enakomerno krmljenje potrebuje v takih slučajih pa tudi živina, da pomanjkanje lažje prestande.

NAŠA ŽIVINA V DRUGEM LETU POMANJKANJA.

Hude čase doživlja naša živinoreja. Lani je bila obsojena na stradanje in letos jo čaka po raznih naših krajih ista usoda. Trda in dolga zima trka na duri in naše svisli so že sedaj za več kot pol prazne. Težka skrb obhaja živinorejca pri tem pogledu. Zopet in iznova se bo moral boriti s pomanjkanjem, ki se bo kazalo na vseh straneh njegovega gospodarstva. Največ bo trpela živinoreja in kar je z njo v zvezi.

V teh težkih časih je važno, da se ohrani saj tista živina, ki je za obstanek gospodarstva neobhodno potrebna, tedaj saj delovna živina in tista živina za užitek, brez katere ne moremo naprej. To živino je treba očuvati pred vsemi hujšimi posledicami pomanjkanja.

Sedaj jeseni naj se pase do skrajne možnosti. Za zimo spravljena krma naj se razdeli in dnevno odmerja. Čim manj je krme, bolj je treba z njo računati! Krma naj se meri in tehta, da nam prezgodaj ne poide. Sicer pride mo še v večjo stisko in to ob času, ko sploh ne bo mogoče nikjer dobiti nič klaje.

Čim manj je krme, tem večja mora biti tudi naša skrb za živino in naša strežba, vsa čerja in drugo. Krma naj se skrbno pripravlja in redno in točno poklada. Dvakratno pokladanje zadoštuje. Živina ima v tem slučaju več miru in lažje leži in počiva. V hlevih je gledati, da niso mrzli. Na to je toli-

ko bolj gledati, ker se je nekaj živine odprodalo in niso hlevi tako polni kakor navadno. V mrzlih hlevih se živina ob pičli krmi še veliko slabše počuti in nam še bolj huiša. Zato naj se mrzli in na pol prazni hlevi zadelaajo, da se živina bolj greje in da bo raje ležala. Če ne bomo na to pazili, smo sami krivi, če bo živina še bolj trpela, kakor bi bilo potreba. Storimo tedaj vse, kar moremo, da bomo brez večjih nesreč prebili tudi drugo leto težkega pomanjkanja.

DOGOVOR O IZVOZU VINA IZ JUGOSLAVIJE V ČEŠKOSLOVAŠKO.

V petek dne 15. t. m. se je podpisal v Beogradu med zastopniki naše in češkoslovaške vlade dogovor, na podlagi katerega se sme iz naše države v Češkoslovaško tekom enega leta izvoziti 150.000 hl vina brez dosedanje omejitve, namreč da mora voznik nakupiti najmanj eno tretjino izvezen količine vina na Češkoslovaškem.

Obenem se je dalo češkoslovaškim pivovarjem dovoljenje, da smejo v istem času izvoziti k nam enako količino piva, pri čemer se je dalo Čehom olajšave pri carinjenju piva, pri katerem se prizna odbitek 20 odstotkov za taro. Obe državi sta se zavezali, urediti prevoz vina in piva, carinjenje istega, prevoz in carinjenje prazne posode tako, da se vse te manipulacije čim bolj olajša.

Uvoz vinskih vzorcev od nas v Češkoslovaško v količinah do pol litra od vsake vrste vina je prost carine.

Certifikati o provenienci, analizi vina in dalje žigi na sodih, izdani od oblasti ene teh držav, se bodo priznali tudi od druge države.

Poleg zgoraj omenjenega kontingenta vina, ki je namenjen za direkten konzum, se sme iz naše države izvoziti vsaka množina vina za tranzit ali predelavo (v konjak, peneča in sladka vina itd.) v svrhu eksporta iz Češkoslovaške.

IZVOZ NAŠEGA VINA V ČEŠKOSLOVAŠKO REPUBLIKO.

Najtežji korak je začet. Imamo dogovorjen kontigent 150.000 hl vina, ki ga smemo tekom enega leta uvoziti v Češkoslovaško. Na nas je sedaj ležeče, da ta dogovor izkoristimo.

Ako bomo čakali s prekrižanimi rokami, da pridejo k nam češki trgovci in vprašajo, če imamo kaj vina na prodaj, bomo dolgo čakali in malo prodali. Tako lahko preteče eno leto in naš izvozni kontigent ostane samo na papirju, neizčrpan.

Sedaj je na naših vinskih eksporterjih in trgovcih ležeče, da pokažejo, kaj znajo.

Doslej smo, žal, opažali, da so mnogi od njih bolj razpoloženi za uvoz tujega cenejšega vina k nam, kakor da najdejo naši izborni vinski kapljici odjemalce v tujih krajih.

Mnogo smo zamudili v tem oziru, pa sedaj ne smemo več odlašati. Treba je iti takoj na delo. Seznaniti moramo češke trgovce in češko publiko z našimi izbornimi vini.

Pokazati jim moramo, kar imamo najboljšega in ob služiti jih moramo kar najbolje in kar najsolidneje, da si zasiguramo trajne in dobre odjemalce. Zao tudi ne smemo prepustiti izvoz vina nesolidni špekulaciji, temveč je potrebno, da stvorimo izvozno združenje naših najboljših in najagilnejših eksporterjev.

Treba bo, da si sami ustanovimo v Pragi in drugod v češkoslovaški republiki svoje zaloge ali pa vsaj preskrbimo solidne zastopnike, tako da imamo garancijo, da dobi češka publika naša vina v roke taka kot so.

Vse dosedanje izkušnje kažejo, da so naša vinana češkem trgu v največji meri sposobna za konkurenco. Izkoristiti moramo to ugodno situacijo v blagor našega **vinogradništva** in v blagor naše **izvozne vinske trgovine**.

Kot važen korak v tej smeri smatram, da se ponovno snidejo vsi oni, ki se za izvoz naših vin interesirajo.

Kot član komisije, ki je dogovarjala izvozni kontingent vina z delegati češkoslovaške republike kakor tudi kot poznavalec razmer na češkem vinskem trgu vabim **vse interese**, to je vinske trgovce, vinogradnike in tovariše strokovnjake, naj se zanesljivo udeleže **sestanka**, ki se bo vršil v **nedeljo dne 1. oktobra t. l. ob 2. uri popoldne** v prostorih državne vinarske šole v Mariboru.

Na tem sestanku bom podal interesentom vsa potrebna pojasnila v tej važni zadevi. **B. Skalický.**

Gospodarstvo

= **Kmetijska podružnica v Ljubljani** opozarja svoje člane, da je Kmetijska družba naročila večjo množino sena in slame v Banatu, ki jo bo odajala samo na cele vagone. Naročila za Ljubljano zbira v podrobnih količinah Kmetijska podružnica v Ljubljani in se je članom čimprej nanjo obračati.

= **Gospodarska razstava v Zagrebu**. V nedeljo dne 17. t. m. je bila v Zagrebu ob navzočnosti poljedelskega ministra g. Puclja otvorjena gospodarska razstava. Razstavljeno je različno sadje, grozdje, zelenjava in drugi izbrani poljski pridelki; drugi oddelek s 16 poizkuševalnicami pa je namenjen vinskemu sejmu. Poseben del prireditve tvori razstava domače živine, ki obsega 180 govedsimentalske in križane pasme ter 150 konj. Razstava ostane odprta do 25. t. m.

Novosti

* **Povest «Romeo in Julija na kmetih»** smo morali vsled odsotnosti prevajalca prekiniti in se bo nadaljevala kesneje.

* **Čenjenim dopisnikom!** Zaostali dopisi pridejo vsi na vrsto.

* **Šolski otroci na deželi**. Zopet so se odprla šolska vrata in ob tej priložnosti moramo predvsem za podeželske starše poudariti: Dogaja se namreč, da ponekod otroci pred odhodom v šolo ne dobivajo zajtrka, temveč nesejo samo kos kruha s seboj in tako morajo s praznim želodcem zasledovati pouk, vsled česar se hitro utrudijo in postanejo nepazljivi. Ako imajo dolgo pot in k temu pritise še veter in mraz, včasih popolnoma obnemorejo. Sicer so se v nekaterih krajih že pobrigala oblastva, občine in šolski odbori, da taki siromašni otroci pred poukom dobijo gorki zajtrk, kjer pa tega še ni, naj se tako ali enako ukrene, ker smo na vsak način dolžni to storiti, da siromašnim malčkom zaradi pomanjkanja ne bo oviran duševni in telesni razvoj.

* **Sokolski odsek na Bučki** priredi 24. t. m. svojo prvo javno telovadbo z ljudsko veselico. Bližnja bratska društva vabimo, da se udeleže prireditve v kar največjem številu. — **Zdravo!**

* **Obletnica probeja solunske fronte**. Pretekli petek so minula štiri leta, ko je srbska armada s četami jugoslovanskih dobrovoljcev pri Kajmakčalanu probila bolgarsko-nemške vrste ter pospešila konec svetovne vojne. To je bila dan zmagovalja jugoslovanske ideje. Večna slava jugoslovanskim junakom, ki so takrat prelili svojo srčno kri za ujedinjenje naše domovine in za našo svobodo!

* **Spomenik žrtvam avstrijskih divjaštev.** V vasi Štrbac, okolica Višegrad v Bosni, je avstrijska soldateska ob pričetku vojne pobila in pobesila nad sto tamošnjih uglednejših prebivalcev, ker so bili srbske krvi. Mučniškim žrtvam je vas postavila velik spomenik, ki bo slovesno odkrit dne 21. septembra t. l.

* **Visoko odlikovanje.** G. Edvard Prinčič, šolski vodja v Rožnem dolu pri Novem mestu, ki se je kot jugoslovanski dobrovoljec junaško izkazal pri solunskem proboju v oktobru leta 1918., je zdaj bil odlikovan z redom Belega orla V. vrste. Iskreno čestitamo!

* **«Poživinjeni Orel.»** V zadnji številki «Domovine» smo priobčili beležko o posilstvu 9letnega dekletca v Hrastju pri Kranju. Zločin je izvršil orlovski reditelj M. Od «Jugoslov. orlovske zveze» smo dobili popravek, ki ga pa ne moremo priobčiti, ker se z njim popravlja ono, česar mi nismo trdili, namreč, orlovska zveza ugotavlja, da dotični nasilnež nikdar ni bil in tudi ni sedaj član Orla. Dobro, dotični ni organiziran Orel, ampak, ako je mogel biti reditelj pri orlovski prireditvi, potem je gotovo orlovskega mišljenja, brez ozira na to, ali je pri Orlu včlanjen ali ne. In to smo mi ravno hoteli pibiti in rediteljstva pri orlovski prireditvi dotičnega nasilneža, ki se nahaja sedaj v zaporu, orlovska zveza ne more zanikati. Da pa dotični ni pri Orlu direktno včlanjen, to orlovski zvezi verujemo.

* **Smrtna obsodba nezakonske matere.** Pred mariborskim porotnim sodiščem se je zagovarjala Marija Pivčeva iz Stare gore v Slovenskih goricah, ker je zadavila svojega nezakonskega sinčka. Svoje nečloveško dejanje je odločno tajila, toda izvedenci so ugotovili, da je dete umrlo vsled zadušenja, nakar je zločinska mati bila obsojena v smrt na vešalih.

* **Na vlaku okraden** je bil trgovski potnik Dača Slavinčič, ki se je vozil iz Ljubljane v Zagreb v družbi dveh gospodičen. Šele v Zagrebu je opazil, da mu je zmanjkala ročna torbica, v kateri je imel okrog pol milijona dinarjev.

* **Umor v Mislečah pri Sežani.** Gozdni pristav Alojzij Slejko je letoš 21. maja obiskal svojega prijatelja učitelja Marušiča v Mislečah, kjer sta se pa zaradi neke kočljive stvari sprla in mu je Marušič odpovedal prijateljstvo. Slejko pa je potegnil iz žepa samokres in oddal v Marušiča osem strelav, da se je zgrudil mrtev. Ljubljansko porotno sodišče je dne 16. t. m. obsodilo Slejka v smrt na vešalih.

* **Umor v Fali.** V Fali je pretekli četrtek neki kmet našel delavca Ivana Kurija umorjenega v koruzi. Mrtvec je imel na vratu globoko rano; o zločincu pa doslej še ni sledu.

Iz raznih krajev

* **V Velenju** se je poročil tamošnji nadučitelj g. Stopar z gđno. Cirilo Ježovnikovo iz ugledne narodne obitelji. Bilo srečno!

* **V Vurbergu pri Ptuj** se je poročil g. učitelj Hasl z gđno. Anico Zihnerjevo. Čestitamo!

* **Na Selu pri Breznici** je umrl občeznani lesni trgovec in posestnik g. Tomaž Zupan v visoki starosti 93 let. N. v m. p.!

* **V Šmarju pri Jelšah** je umrla gospa Julijana Popmajer v 85. letu svoje starosti. N. v m. p.!

* **V Želmljah** je umrl gozdarski svetnik g. Josip Schauta. Bil je rodom Čeh, a je služboval že 50 let v Sloveniji in je kot ugleden mož užival obče spoštovanje. Bodi mu lahka slovenska zemljica!

* **V Kozarjah** so neznani tatovi vlomili v stanovanje Cirila Velana ter odnesli mnogo obleke in drugih stvari.

* **V Žižkarcih pri Sv. Barbari** se je posestnica Ivana Toplak peljala z detetom v naročju na visoko s senom naloženem vozu domov. Vsled močnega tresljaja ji je padlo dete iz naročja pod voz in je obležalo mrtvo, nesrečne matere pa se je polastil obup.

* **Na Zgornji Beli** sta se zaradi dekleta sprla zaljubljenca Anton Naglič in vojak Alojzij Pernuš. Pernuš je zadal Nagliču z bajonetom devet ran in bo zato dajal težek odgovor.

Po svetu

+ **Iz Newyorka v Pariz — brez krajcarja.** Smelo potovanje je te dni dovršil mali Amerikanec Jasper Hemman, ki je skrivaj in brez krajcarja prišel iz Newyorka v Pariz, da si ogleda francoska bojišča, kar je bila njegova srčna želja. Posrečilo se mu je, da se je utihotopil in skril na parobrod «Finlandia», ki je bil iz Newyorka namenjen v Belgijo, in se je prikazal na svetlo šele, ko je ladja že plula po širokem morju. V Antwerpnu je izstopil z ostalo množico potnikov in se tam zopet skril v neki vlak ter se odpeljal v Bruselj. Na francoski meji pa ga je ustavila obmejna policija. Toda, ker je silno deževalo in poleg tega policaj ni razumel angleško, je pustil dečku prosto pot po mili volji. Dečku je zopet uspelo, da se je skrivoma pripeljal v Pariz. Pri izhodu so ga gotovo spregledali, ker je drobne postave. Naposled ga je pa policaj našel v neki ulici, ko je spal v — zaboji za smeti. Policija bo zdaj preskrbela, da se dečko zopet povrne v Ameriko k svojim roditeljem, ki so v strahu za sinčka razpisali najditelju 500 dolarjev. Dečko pa je le videl Evropo!

Razno

× **Kardinala v aeroplanu.** V italijanskem mestu Loretto, kjer je znamenita romarska pot, se je nedavno vršila prvenstvena letalska tekma za bokal «lorentanske Matere božje». Prisotna sta bila tudi dva kardinala, ki sta se po končani tekmi izrazila, da bi se tudi onadva enkrat rada peljala z aeroplanom. Letalci so seveda takoj z veseljem ustregli njuni želji. Kardinala sta pol ure plavala visoko nad zemljo in sta med cerkvenimi knezi gotovo prva, ki sta bila najbližje Bogu. Ko so papežu sporočili to novico in ga vprašali, če bi tudi on kdaj želel, peljati se v aeroplanu, je smehljaje odvrnil: «Morda vendar. Gotovo pa ne zato, da bi pobegnil».

× **Škodljivo mleko.** Učenjaki so zares čudni in mogočni ljudje. Z eno samo besedo utegnejo pobiti stoletne izkušnje, tisočletne resnice. Tako na primer je vsaj mleko skozi pet tisoč let veljalo človeštvu kot najdragocenejša hrana. Toda, kaj so zopet doglali učenjaki? Ne samo, da mleko ni nikake posebne koristi, temveč, da je celo zelo nevarno — posebno odrastlim ljudem. Tako vsaj trdijo zadnje čase nekateri angleški in nemški zdravniki, med njimi znameniti doktor Rosenau. Po zatrdilu imenovanih gospodov učenjakov vsebuje namreč mleko čestokrat silno nevarne snovi. Resnično, po vseh takih in podobnih dognanjih se bodo ljudje že težko odločili, kaj naj jedo in pijejo. Zdi se nam pa, da se v hudih časih svetovne vojne ni oglasil noben učenjak s kako posebno iznajdbo o škodljivosti te ali one hrane in pijače.

Za smeh in kratek čas

Nepoboljšljiv zlikovec.

Sodnik: «No, Ožbovt Smola, ali ste že bili kdaj kaznovani?»

Obtoženec: «Da, gospod sodnik, lansko leto sem pri kopanju ukradel moško obleko in dobil za to šest mesecev priboljška.»

Sodnik: «In potem?»

Obtoženec: Od takrat pa se še nisem kopal!»

Jud in snaga.

Izak je šel po ulici z malim zavojem v roki. Nasproti mu pride Moric in ga vpraša: «No, kaj pa si kupil?»

Izak: «I, blago za srajco!»

Moric ogleduje blago, pa se odreže: «Ah, to blago se sploh ne sme sprati.»

Izak: «Kako neumno govoriš, kdo pa pravi, da si bom dal srajco kdaj prati.»

Očetje.

Otroci se med seboj prerekajo, kateri imajo imenitnejše starše, in tako reče eden proti malemu Ožbovtku: «Ti pa sploh nimaš očeta!»

„Jaz imam mogoče več očetov, nego ti,“ se odreže Ožbovtke.

Bolečine.

Ožbovt Strbuncelj je pretepel svojega porednega sinčka Petrčka, ki je tulil kot obseden. Da bi ga zopet potolažil, mu reče:

„Dragi Petrček, verjemi mi, da tudi mene boli, kadar te moram kaznovati.“

„Pa tebe ne boli na tistem mestu, kakor mene.“ se odreže Petrček in se prime za boleči tisti del telesa, ki je za sedenje.

Javno vprašanje

Slovenci iz občine Koprivnik pri Kočevju javno vprašamo, kje tiči, če se je in kako se je rešila naša prošnja, poslana s sledečo vsebino dne 16. avgusta 1921. na sl. okrajno glavarstvo v Kočevju.

Občina Koprivnik pri Kočevju — največja kočevska občina — ima precej veliko število Slovencev katolikov. V predvojnem času, torej še v Avstriji, se je tem slovenskim vernikom oznanjevala beseda božja v slovenskem jeziku, in sicer potom kaplana, ki je bil pridržen sedanjemu in takratnemu župniku, Avg. Schauerju.

Radi tega nemškega župnika A. Schauerja, katerega neizmerna mržnja do nas Slovencev je širši javnosti kakor tudi oblastem dobro znana, pa je bil vsaki kaplan odstranjen in s tem je seveda odpadlo tudi slovensko pridigovanje.

V tem položaju, v katerem se nahajamo sedaj mi Slovenci in še celo v svoji narodni državi, se radi latinskega obredovanja in nemškega pridigovanja nikakor ne moremo poglobiti v svoje versko

čustvovanje. istočasno pa se izgublja naše narodno čustvovanje vedno v večji meri, kar gre direktno na škodo našemu ujedinenju s Srbi in Hrvati, torej na škodo naši narodni državi.

Zato podpisani vljudno prosimo sl. okrajno glavarstvo, da blagovoli na pristojnem mestu nam izposlovati slovenskega dušnega pastirja, kateri naj vrši vse verske obrede v slovenskem jeziku.

Koprivnik pri Kočevju, 12. julija 1921.

Slede podpisi (okoli 50).

Pripomba: Ako je do danes, po preteku enega leta, še nerešena ostala ta naša prošnja, računamo, da se nahaja v škofijskem ordinarijatu, kjer ima župnik Schauer, po njegovi izjavi, zaslambo v nekem svojem bivšem sošolcu.

DOBRA ŽENA IN MATI ima pri hiši vedno nekoliko steklenic lekarnar Fellerjevega prijetno dišečega «Elsafluida», ki dobro služi za drgnjenje hrbta, rok, nog in celotnega telesa ter se uporablja kot lepilo (kosmetikum) za nego ust, kože in glave. «Elsafluid» je mnogo močnejši, izdatnejši in bolje delujoč nego francosko žganje. 3 dvojne steklenice ali 1 specialna steklenica z zamotom in poštnino vred 72 kron. Razpošilja ga: Evgen V. Feller v Stubici donji, Elsatrg št. 360 (Hrvaško).

Tisoči ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Fellerjev „Elsafluid“

kot lepilo (kosmetikum)

za nego zoh, zobnega mesa in glave ter kot dodatek k vodi za umivanje, kar učinkuje zaradi svojega antiseptičnega, čistega in osvežujočega delovanja kar najboljše. Torej tako je priljubljen kot krepko, blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje

hrbta, rok, nog in celotnega telesa. «Elsafluid» je mnogo močnejši in učinkovitejši nego francosko žganje in sploh najboljše sredstvo te vrste. Tisočera priznanja! Z zamotom in poštnino za vsakega

3 dvojne steklenice ali 1 specialna steklenica 72 K.

Za prodajalce:

12 dvojnih steklenic ali 4 specialne steklenice 300 K
24 dvojnih ali 8 specialnih steklenic. 570 K
36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic. 800 K

POSTNINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMO: Elsa obliž za kurje očesa po 8 K in 12 K;
Elsa mentolni klinčci 16 K; Elsa posipalni prašek 12 K;
pravo Elsa ribje olje 80 K; Elsa ustna voda 48 K;
Elsa kolonjska voda 60 K; Elsa šumski miris 90 K;
glicerin po 16 in 60 K; Lysol, Lysosform 48 K; kosečki čaj 4 K; Elsa mrčesni prašek 16 K; strup na podgane in miši po 16 in 20 K.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA donja, Elsatrg št. 366 (Hrvaško).

Kaj je Elsafluid — to se zna!

Lekarnar Feller — Stubica!

Velika zaloga poljedelskih strojev in bakrenih kotlov za žganjekuho, slamoreznice, vratila za ročni vratilni pogon, vsakovrstne poljedelske stroje in stiskalnice za sadje

priporoča tvrdka

FRANC HITTI, Ljubljana

Sv. Martina cesta št. 2.